



Türkiye’deki Gastronomi Turizmi Konulu Makalelerin Bibliyometrik Analizi (Bibliometric Analysis of Articles on Gastronomic Tourism in Turkey)

* **Fatih ERCAN** ^a 

^a Zonguldak Bülent Ecevit University, Karadeniz Ereğli Tourism Faculty, Department of Tourism Management, Zonguldak/Turkey

Makale Geçmişi

Gönderim Tarihi:15.04.2020

Kabul Tarihi:28.05.2020

Anahtar Kelimeler

Gastronomi turizmi
Bibliyometrik analiz
Makaleler

Öz

Gastronomi turizmi, son yıllarda kişilerin ulusal ve uluslararası seyahatleri için önemli bir motivasyon aracı olarak değerlendirilmektedir. Türkiye de son yıllarda gastronomi turizminde öne çıkan uluslararası destinasyonlar arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, gastronomi turizmine yönelik gerçekleştirilen ulusal akademik çalışmaların analizi, bu alandaki araştırmacılar için önemli bir yol gösterici olacaktır. Bu çalışmanın amacı, ulusal alanyazında gastronomi turizmi konulu yayınlanan makalelerin genel özelliklerinin bibliyometrik analiz ile ortaya konmasıdır. Ulusal veri tabanı ULAKBİM makale arama sistemi kullanılarak 2010-2020 yılları arasında yayınlanan gastronomi turizmi konulu 84 makaleye ulaşılmıştır. Daha sonra, bu makalelerin içerik analizi yapılarak bibliyometrik analiz için veriler elde edilmiştir. Verilerin analizinde IBM SPSS Statistics 21 programından yararlanılmıştır. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, gastronomi turizmi konulu yayınlanan makalelerin Türkiye’de 2015 yılından itibaren artmaya başladığını ve nitel araştırma yöntemlerinin araştırmacılar tarafından daha fazla tercih edildiğini göstermektedir. Ayrıca, makalelerde Marmara ve Ege bölgesindeki illerin daha fazla araştırılarak diğerlerinin daha az ya da hiç araştırılmadığı dikkat çeken diğer sonuçlardır.

Keywords

Gastronomy tourism
Bibliometric analysis
Articles

Abstract

Gastronomy tourism is considered as an important motivation tool for national and international travels of people in recent years. Turkey is also among the prominent international gastronomic tourism destinations in recent years. Therefore, the analysis of national academic studies on gastronomic tourism will be an important guide for researchers in this field. The aim of this study is to reveal the general features of articles published on gastronomy tourism in national literature with bibliometric analysis. 84 articles on gastronomy tourism published between 2010-2020 have been reached by using the national database ULAKBİM article search system. Then, content analysis of these articles was made and data for bibliometric analysis were obtained. IBM SPSS Statistics 21 program was used in the analysis of the data. The results obtained from this study shows that published articles on gastronomy tourism in Turkey started to increase since 2015 and the qualitative research methods more preferred by researchers. In addition, in the articles, it is noteworthy that the provinces in the Marmara and Aegean regions are investigated more, while others are less or not.

Makalenin Türü

Araştırma Makalesi

* Sorumlu Yazar

E-posta: fatih.ercan@beun.edu.tr (F. Ercan)

DOI: 10.21325/jotags.2020.595

GİRİŞ

Turizmin disiplinlerarası bir bilim olma özelliğinden dolayı bu alanda farklı araştırmacılar tarafından farklı nitelikte ve türde çalışmalar yürütülebilmektedir. Araştırılan konunun özelliği, kapsamı, ulaşılmak istenen amaç ve benzeri faktörler araştırmacıların çalışmalarında farklı yaklaşımlar benimsemelerine neden olmaktadır. Yönetimsel veya pazarlamaya dönük bakış açısıyla turizmde araştırmacılar tarafından farklı yaklaşımlar geliştirilmekte, ampirik veya kuramsal çalışmalar yürütülebilmektedir. Bibliyometrik araştırmalarla, diğer alanlarda olduğu gibi turizm alanında yapılan çalışmaların yoğunluğu, hangi yöntem ve teknikler kullanılarak bu çalışmaların gerçekleştirildiği gibi özellikler analiz edilebilmektedir (Yılmaz, 2019: s. 1). Bu analizler, turizm alanındaki çalışmalarda belirli kriterlere göre mevcut durumun ne olduğu ve ilerideki çalışmaların hangi yönde geliştirilebileceği hususunda araştırmacılar için bir rehber olabilmektedir.

Gastronomi turizmi, yemekle ilgili etkinlikleri kapsayan, farklı lezzetler denemenin en önemli ya da tek motivasyon faktörü olduğu yeni bir turizm türünü ifade etmektedir. Yemek turizmi, mutfak turizmi olarak da isimlendirilen gastronomi turizmi, bir yere özgü yemekleri tatmak amacıyla yapılan seyahatleri kapsamaktadır. Destinasyonların sahip olduğu kendine özgü mutfaklar, destinasyonları ziyaretçiler için popüler ve çekici yapan önemli faktörlerdir (Horng & Tsai, 2012: s. 281; Henderson, 2004: s. 69). Son yıllarda, gastronominin turizm endüstrisinde turistler için önemli bir seyahat motivasyonu haline gelmesi ve bu pazarın büyük boyutlara ulaşması, destinasyonların dikkatlerini bu alanda yoğunlaştırması gereğini ortaya koymaktadır (Kivela & Crofts, 2005: s. 39). Gastronomi turizminin artan öneminin, son yıllarda bu alanda yapılan akademik çalışmalarda da artış meydana gelmesine neden olduğu görülmektedir. Ulusal ve uluslararası alanda gastronominin turizm endüstrisi üzerindeki etkileri yerel mutfaklar, turizm talebi, turizm pazarlaması, sürdürülebilirlik gibi konularla gastronomi arasındaki ilişkiler incelenmektedir (Sims, 2009; Everett & Aitchison, 2010).

Gastronomi turizminin gelişimi, ulusal ve uluslararası akademik alanda bu konuyu araştırmacılar için cazip bir duruma getirmektedir. 2010-2020 yılları arasında yayınlanan gastronomi turizmi konulu makalelerin analiz edilerek bunların belirli kriterlere göre genel özelliklerinin ortaya konması bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda gastronomi turizmi makalelerinin hangi tarihlerde yoğunlaştığı, bu kapsamda ele alınan konular, veri toplama yöntemleri, evren ve örneklem durumlarını tespit ederek bu çalışmalar hakkında genel bilgiler elde etmek hedeflenmektedir. Bu alanda ileride gerçekleştirilmesi düşünülen çalışmalar için yol gösterici olma özelliği açısından bu çalışma önem taşımaktadır. Ayrıca, gastronomi turizmine yönelik gerçekleştirilen benzer bibliyometrik araştırmaların kısıtlı sayıda olması, ilgili alanyazına katkı sağlaması açısından bu çalışmanın önemini artırmaktadır.

İlgili Alanyazın

Ulusal ve uluslararası alanda gerçekleştirilen akademik çalışmaların bibliyometrik analizlerle incelenmesi, bu çalışmaların özelliklerinin ortaya konması açısından önemlidir. Oxford çevrimiçi sözlüğünde (oxfordlearnersdictionaries.com) bibliyometri, belirli bir konu hakkında makale yazarları tarafından kullanılan kitap ya da makalelerin listesi olarak tanımlanmaktadır. Bu tanımla birlikte, bibliyometride sayılabilir nicel verilerin varlığından söz edilmektedir. Başka bir tanıma göre ise bibliyometri, dergi makaleleri ve onların alıntılanma sayıları gibi yayınların nicel analizi ve istatistiklerine yönelik gerçekleştirilen çalışmalardır. Yayın ve atıf verilerine yönelik niceliksel değerlendirme, dünya genelinde tüm alanlarda yaygın şekilde kullanılan bir araştırma yöntemi olarak dikkat çekmektedir. Bibliyometri, özellikle üniversitelerde ve diğer kurumlarda araştırmacılar, bilgi analistleri,

politika belirleyiciler tarafından araştırma performanslarının değerlendirilmesinde kullanılan bir yöntemdir (Thomson Reuters, 2018).

Kumar & Mohindra (2015: ss. 106-107), farklı disiplinlerden araştırmacıların farklı konularda bibliyometrik araştırmalar gerçekleştirdiklerini belirtmektedirler. Yazarlar, makale sayılarındaki artış oranı ve en fazla yayın üreten dergilerin tespiti, yazarların üretkenlikleri, yayınların coğrafi dağılımları, çalışmalarda kullanılan yabancı dil, belirli bir periyotta en fazla atıf alan dergilere ilişkin verilerin elde edilmesi amacıyla bibliyometrik çalışmaların gerçekleştirildiğini vurgulamaktadırlar. Çalışmaların türü, kullanılan anahtar kelimeler ve yöntem gibi kriterler yazarlar tarafından bu tür araştırmalarda kullanılan diğer kriterler olarak belirtilmektedir. Metodolojik altyapıyla birlikte ilgili alanda yapılan çalışmaların genel çerçevesinin ortaya konması, bibliyometrik analizlerin temelini oluşturan yaklaşımdır. Bibliyometri, bilimin içsel dinamiklerini analiz etmede kullanılan hem bilimsel bir yöntem, hem de araştırma kurumlarının, araştırmacıların performanslarını değerlendirme tekniğidir. Gerçekleştirilen bibliyometrik araştırmalar farklı alanlarda ya da disiplinlerarası gerçekleştirilen çalışmalarda mevcut durumun ortaya konması ve bilimin gelişiminin sağlanmasında önemli bir paya sahiptir (Feller, 2005: ss. 20-21).

İlgili alanyazın incelendiğinde (Yeksan & Akbaba, 2019; Vishwakarma & Mukherjee, 2019; Evren & Kozak, 2014; Jiang, Ritchie & Benckendorff, 2019), son yıllarda hem ulusal hem de uluslararası alanda turizm alanına yönelik bibliyometrik araştırmaların yoğunlaştığı görülmektedir. Yeksan & Akbaba (2019: ss. 228-229), bibliyometrik analizlerin turizmi konu alan çalışmaların yıllar itibariyle mevcut durumlarının ve gidişatlarının tespit edilmesi açısından oldukça yararlı ve önemli olduğunu belirtmektedirler. Yazarlara göre bibliyometrik analizlerle ilgili alanyazında hangi konuların çalışıldığı, ne tür araştırma yöntemlerinin kullanıldığı, çalışma alanlarının zaman içerisindeki değişimi ve eğilimlerinin analiz edilmesi mümkündür. Ayrıca, gelecekteki çalışmalara yön vermesi açısından bibliyometrik araştırmalar yazarlar tarafından önemli bir araç olarak gösterilmektedir.

Evren & Kozak (2014) tarafından 2000-2010 yılları arasında Türkiye'deki turizm alanyazınının gelişiminin ortaya konmasının amaçlandığı araştırmada Türk hakemli dergilerde yayınlanan 1217 adet makale incelenmiştir. Araştırma sonucunda *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi* ve *Gazi Üniversitesi Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi* ilk üç sıradaki turizm dergileri olarak belirlenmiştir. Ayrıca, bu alanda en çok kurumsal katkı sağlayan üniversite Gazi Üniversitesi olarak tespit edilmiştir. Araştırmada, en çok ele alınan konunun turizm işletmeciliği ve organizasyonu olduğu, makalelerde kavramsal yöntemlerin daha fazla kullanıldığı, doktor öğretim üyelerinin en fazla katkıyı sağladığı, bir ve iki yazarlı makalelerin çoğunlukta olduğu diğer dikkat çekici bulgular olarak ortaya konmaktadır. Vishwakarma & Mukherjee (2019) tarafından gerçekleştirilen diğer bir çalışmada, *Tourism Recreation Research* dergisinde 1976-2018 yılları arasında yayınlanan çalışmalar bibliyometrik analize tabi tutulmuştur. Yıllık yayın sayıları, atıflar, en çok atıf alan çalışmalar, en üretken yazarlar, ülke ve kurum sayıları bu araştırmada kriter olarak belirlenmiştir. Araştırma sonucunda bu kriterlerde *Tourism Recreation Research* dergisinin alanında lider olduğu ortaya konmaktadır.

Son yıllarda dünyada ve ülkemizde hızlı bir gelişim içerisinde olan gastronomi turizmi, turistler için önemli bir seyahat motivasyonu, destinasyon tercih sebebi olarak dikkat çekmektedir (Kivela & Crofts, 2005: s. 39). Bu gelişimin, turizm alanındaki araştırmacıların gastronomi turizmi konusuna son yıllarda daha fazla yönelmesine neden olduğu gözlemlenmektedir. Gastronomi turizmiyle ilgili çalışmalarla birlikte, bu alandaki bibliyometrik çalışmaların da son yıllarda hem ulusal hem de uluslararası alanyazında gerçekleştirilmeye başlandığı görülmektedir (Güzeller &

Çeliker, 2017; Boyraz & Sandıkçı, 2018; Yılmaz, 2017; Okumus, Koseoglu & Ma, 2018). Güzeller & Çeliker (2017) tarafından 1970-2017 yılları arasında gastronomi alanında gerçekleştirilen çalışmalar bibliyometrik açıdan incelenmiştir. Bu çalışmaların yıllara göre sayılarının dağılımı, yayın türleri, yayın dili, kavram ve konu analizleri üzerinde durulmuştur. Diğer bir çalışmada ise Türkiye’deki turizm ana temalı kongrelerde gastronomi alanında yazılmış bildiriler bibliyometrik olarak incelenmiştir. Bildiri konuları, yazar ve kurum performansları gibi kriterlerine göre bu araştırmanın yürütüldüğü tespit edilmiştir (Boyraz & Sandıkçı, 2018).

Okumus, Koseoglu & Ma (2018) tarafından, turizm ve ağırlama endüstrisindeki 16 adet SSCI indeksli dergide yemek ve gastronomi araştırma konulu 462 makalenin bibliyometrik analizi gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, 2000 yılından sonra yemek ve gastronomi konularındaki makalelerin sayısı artış göstermekte, nicel yöntemlerle yapılan ampirik araştırmalar çoğunluğu oluşturmaktadır. Buna karşın, diğer alanlarla karşılaştırıldığında yemek ve gastronomi konulu makalelerin sınırlı sayıda olduğu da araştırmada dikkat çeken diğer bulgular arasındadır. Gastronomi turizminin günümüzde önemli bir seyahat motivasyonu olduğu düşünüldüğünde, bu alanda gerçekleştirilecek çalışmaların gelişimi ve niteliği açısından bu araştırmaların özelliklerinin ortaya konması gerektiği ifade edilebilir.

Araştırma Yöntemi

Bu araştırmada, Türkiye’deki gastronomi turizmi konulu makalelerin bibliyometrik analizi gerçekleştirilerek ilgili alanyazının gelişimi ve bu makalelerin özelliklerinin ortaya koması amaçlanmaktadır. Bilimsel makalelerin elektronik ortamda çok sayıda okuyucuya ulaşabilmesi ve en önemli akademik yayın türü olarak nitelendirilmesi (Güney, 2011: s. 284) bu araştırmada makale yayınlarının seçiminde etkili olmuştur. Araştırma evrenini Türkiye’de gastronomi turizmi konulu yayınlanan makaleler oluşturmaktadır. Amaçlı örnekleme türlerinden ölçüt örnekleme kullanılarak, Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM) sisteminde taranan gastronomi turizmi konulu makaleler örnekleme olarak seçilmiştir. Ölçüt örnekleme, araştırmacı tarafından önceden belirlenen bir dizi ölçütü karşılayan ve derinlemesine bilgi elde edilmesini sağlayan örnekleme türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2018: s. 122). ULAKBİM makale tarama sisteminin zaman, maliyet ve ulaşılabilirlik açısından uygun olmasının yanı sıra bu sistem üzerinden çok sayıda ulusal dergiye erişilebilirliğin olması bu araştırmada incelenen “gastronomi turizmi” konulu makalelerin evreni temsil gücünü artırmaktadır.

Araştırma verileri, 2010-2020 yılları arasında yayınlanan, ULAKBİM makale keşif sistemi kullanılarak taranan dergilerden elde edilmiştir. Makale arama kriteri olarak konu başlığı ya da anahtar kelimelerde “gastronomi turizmi” içeren araştırmalar taranmıştır. Bunun sonucunda belirlenen arama kriterine uygun 84 makaleye ulaşılmıştır. Makale tarama işlemi 29.03.2020-01.04.2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

İlgili alanyazındaki bibliyometrik araştırmaların, araştırma amacı ve kapsamına göre yazarlar tarafından farklı değerlendirme kriterlerine göre gerçekleştirildiği görülmekte, herkes tarafından benimsenen standart değerlendirme kriterlerinin bulunmadığı dikkat çekmektedir. Gastronomi turizmi konulu makalelerin dili, yıllar itibarıyla sayısal gelişimi, yazar ve sayfa sayıları, makale konusu ve türü, araştırma yöntemi, evren ve örnekleme bilgileri, veri toplama teknikleri, veri kaynağı ve veri türü, araştırma yapılan iller gibi kriterler kullanılarak gerçekleştirilen bu araştırma, ilgili alanyazında gastronomi turizmi araştırmalarının gelişimi ve özellikleri ile ilgili önemli bilgiler sunmayı hedeflemektedir.

Bu araştırma konusu kapsamında belirlenen 84 makalenin incelenmesi için içerik analizi gerçekleştirilmiştir. IBM SPSS Statistics 21 istatistik analiz programına aktarılan verilerin yüzde ve frekansları alınmış, çapraz tablolar yardımıyla bazı verilerin karşılaştırmaları yapılmış ve sayısal veriler elde edilmiştir. Ayrıca, Paintmaps uygulamasıyla iller bazında haritalandırma yapılarak veriler görselleştirilmiştir. Makalelerin incelenmesiyle şu sorulara yanıt aranmıştır:

- 2010-2020 yılları arasında hangi akademik dergi gastronomi turizmi konulu en fazla makaleyi yayınlamıştır?
- Makalelerin yıllara göre yayınlanma sayıları nedir?
- Makaleler en fazla hangi dilde yayınlanmıştır?
- Makalelerin sayfa sayısı aralıklarının dağılımı nedir?
- Bu makalelerde gastronomi turizmi kapsamında en fazla ele alınan konu nedir?
- En çok yayınlanan makale türü (kavramsal veya araştırma) hangisidir?
- Makalelerin araştırma yöntemine (nitel, nicel, karma) göre dağılımları nasıldır?
- Makalelerin kaçında yöntem kısmında evren ve örneklem bilgisine yer verilmiştir?
- Makalelerde hangi veri toplama tekniği daha fazla kullanılmıştır?
- Makalelerde kullanılan veri kaynaklarının ve türlerinin dağılımı nasıldır?
- Makalelerde araştırılan illerin dağılımı nedir?

Bulgular

Makalelerin Yayınlandığı Dergiler

Tablo 1’de, gastronomi turizmi konulu makalelerin yayınlandığı dergilerin listesi ve dağılımları görülmektedir.

Tablo 1. Makalelerin Yayınlandığı Dergilere Göre Dağılımı

No	Dergi Adı	Frekans
1	Journal Of Tourism and Gastronomy Studies*	29
2	Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*	7
3	Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	4
4	Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*	3
5	Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*	2
6	Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*	2
7	Turizm Akademik Dergisi*	2
8	Karadeniz	2
9	Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	2
10	Sosyoekonomi	1
11	Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	1
12	International Journal of Contemporary Tourism Research*	1
13	Yönetim, Ekonomi ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi	1
14	Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*	1
15	Online Journal of Art and Design	1
16	Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi	1
17	İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi	1
18	Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
19	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
20	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi	1
21	Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi	1
22	Akademia	1
23	Bingöl Araştırmaları Dergisi	1
24	Turizm ve Araştırma Dergisi*	1
25	Turkish Studies	1
26	Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*	1
27	Aydın Gastronomy*	1

Tablo 1: Makalelerin Yayınlandığı Dergilere Göre Dağılımı (devamı)

No	Dergi Adı	Frekans
28	IBAD Sosyal Bilimler Dergisi	1
29	Journal of Awareness	1
30	Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi	1
31	E-Journal Of Yaşar University	1
32	Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
33	E-Journal Of New World Sciences Academy	1
34	Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi	1
35	Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*	1
36	Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi	1
37	Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi	1
38	Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi	1
39	Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
40	Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi	1
Toplam		84

***Turizm Dergileri**

Tablo 1 incelendiğinde, gastronomi turizmi konulu makalelerin yayınlandığı toplam 40 dergiden 12'sinin (%30) turizm dergisi olduğu görülmektedir. Makalelerin yayınlandığı dergiler incelendiğinde, en fazla makalenin büyük oranda (n=29) Journal Of Tourism and Gastronomy Studies dergisinde yayınlandığı görülmektedir. Bunu takiben ikinci sırada Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi (n=7) gelmekteyken, üçüncü sırada ise Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (n=4) yer almaktadır.

Makalelerin Yayınlandığı Yıllar

Tablo 2'de, makalelerin yayınlandığı yıllara ilişkin veriler yer almaktadır.

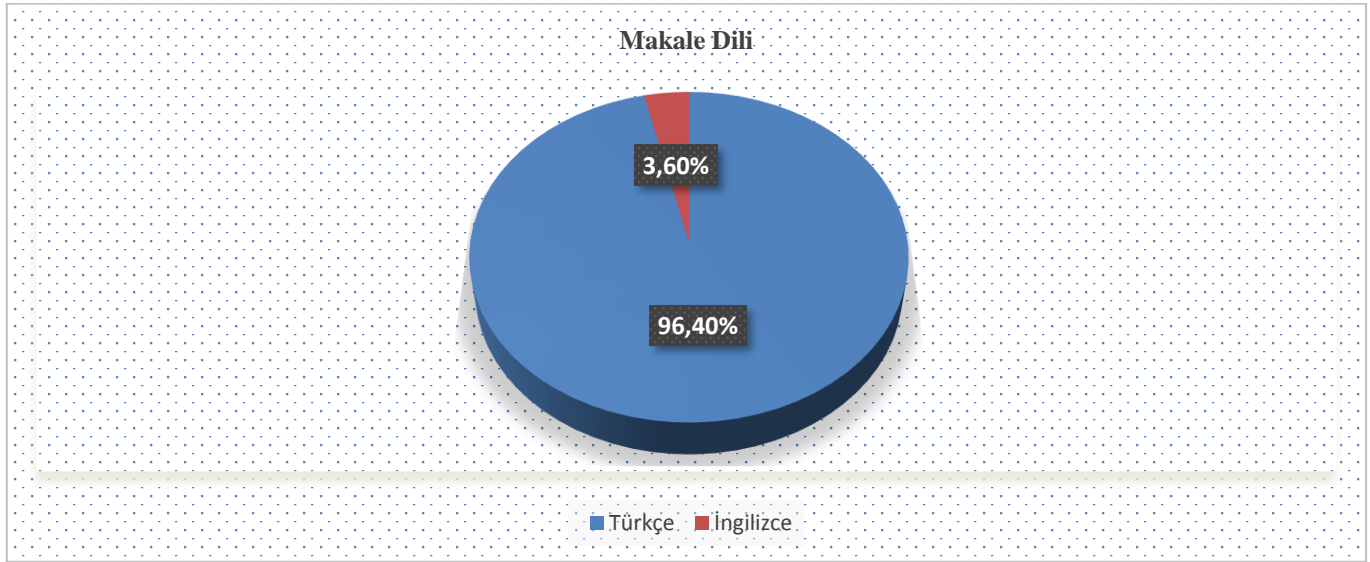
Tablo 2. Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Toplam
Makale Sayısı	-	1	1	2	1	8	14	19	21	12	5	84
Oran(%)	-	1,2	1,2	2,4	1,2	9,5	16,7	14,3	25,0	14,3	6,0	100

Tablo 2'deki veriler incelendiğinde, gastronomi turizmi konulu makalelerin sayısında 2015 yılı itibariyle bir artış yaşandığı görülmektedir. En çok makalenin yayınlandığı yıllar ise sırasıyla 2018 (n=21), 2017 (n=19) ve 2016 (n=14) yılları olduğu görülmektedir. 2010 yılında ise gastronomi turizmi konulu makale yayınının bulunmadığı dikkat çekmektedir.

Makalelerin Yayınlandığı Dil

Grafik 1'de, 2010-2020 yılları arasında yayınlanan gastronomi turizmi konulu makalelerin yazıldığı dile göre dağılımları görülmektedir.



Grafik 1. Makalelerin Dile Göre Dağılımı

Grafik 1'deki verilere göre, yayımlanan makalelerin büyük bir çoğunluğunun (%96,4) Türkçe dilinde olduğu görülmektedir.

Makalelerdeki Yazar Sayısı

Makalelerin kaç yazar tarafından yazıldığına ilişkin bulgulara Tablo 3'te yer verilmektedir.

Tablo 3. Makalelerdeki Yazar Sayıları

Yazar Sayısı	1	2	3	4 ve Daha Fazla
Makale Sayısı	21	46	14	3
Oran (%)	25,0	54,8	16,7	3,6

Tablo 3'teki verilere göre, yayımlanan makalelerin yarısından fazlası (%54,8) iki yazarlı olarak gerçekleştirilen çalışmalardan oluşmaktadır. Bunu takiben ise tek yazarlı makalelerin (%25,0) geldiği görülmektedir.

Makalelerdeki Sayfa Sayısı

Tablo 4'te, makalelerin toplam sayfa sayısı aralıklarına ilişkin elde edilen veriler yer almaktadır.

Tablo 4. Sayfa Sayısı Aralığına Göre Makalelerin Dağılımı

Sayfa Sayısı	1-5	6-10	11-15	16-20	21 ve üzeri
Makale Sayısı	1	8	34	18	23
Oran (%)	1,2	9,5	40,5	21,4	27,4

Makalelerin sayfa sayısı aralıklarına göre dağılım verileri incelendiğinde (Tablo 4), 11-15 sayfa sayısı aralığına sahip makalelerin daha fazla olduğu (n=34) görülmektedir. 21 sayfa ve üzeri makalelerin ikinci sırada (n=23) ve 16-20 sayfa arası makalelerin ise üçüncü sırada (n=18) olduğu analiz sonucu elde edilen diğer bulgular arasındadır.

Makale Konuları

Tablo 5'teki veriler, gastronomi turizmi ile ilgili çalışılan konuların sayısal dağılımını göstermektedir.

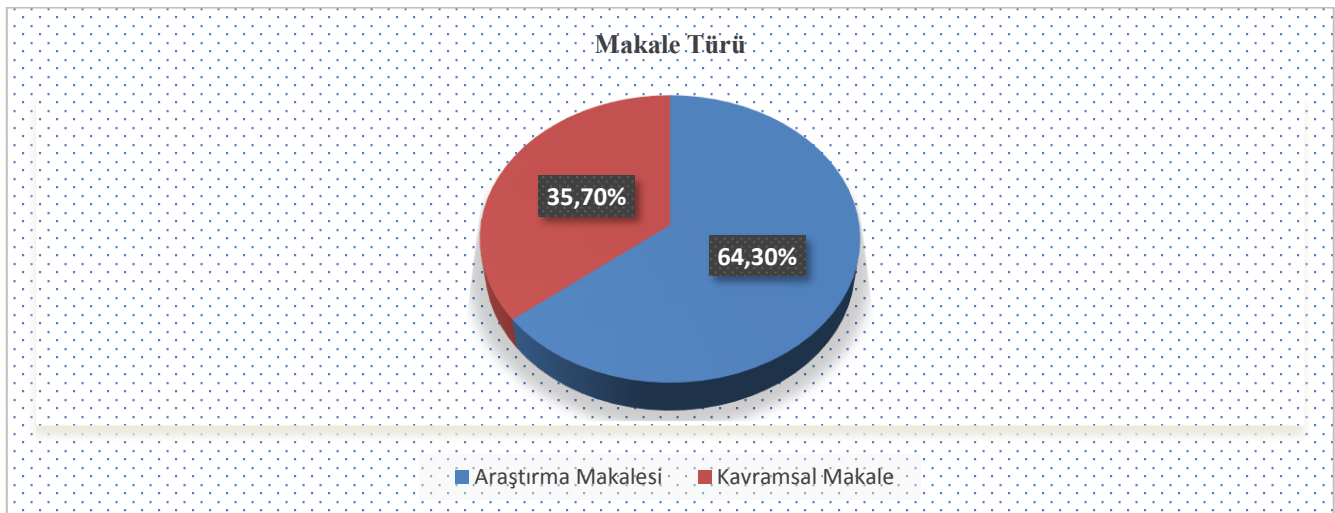
Tablo 5. Gastronomi Turizmi İle İlgili Konular

Makale Konuları	Makale Sayısı	Oran (%)
Gastronomi Turizm Potansiyeli	16	19,0
Yerel Mutfak, Yemek Kültürü ve Gastronomi Turizmi	14	16,7
Gastronomi Turizmi İle İlgili Genel Kavramlar	12	14,3
Yöresel Yemekler, Ürünler ve Gastronomi Turizmi	12	14,3
Gastronomi Turizmi Deneyimi ve Müşteri Memnuniyeti	6	7,1
Diğer Gastronomi Turizmi İlişkili Konular	6	7,1
Gastronomi Turizm Destinasyonları	5	6,0
Sürdürülebilir Gastronomi Turizmi	5	6,0
Kültürel Miras ve Gastronomi Turizmi	3	3,6
Turizm İşletmeciliği ve Gastronomi Turizmi	2	2,4
Destinasyon Pazarlaması ve Gastronomi Turizmi	2	2,4
Kırsal Turizm ve Gastronomi Turizmi	1	1,2
Toplam	84	100

Gastronomi turizmiyle ilgili konuların genel olarak 12 başlık altında toplandığı, makalelerde gastronomi turizmi kapsamında en çok (n=16) ele alınan konunun destinasyonların gastronomi turizm potansiyeli olduğu görülmektedir. İkinci sırada yerel mutfak, yemek kültürü ve gastronomi turizmi konularının, üçüncü sırada ise gastronomi turizmiyle ilgili genel kavramlar (n=12) ve yöresel yemekler, ürünler ve gastronomi turizmi (n=12) konularının birlikte yer aldığı görülmektedir. Diğer gastronomi turizmi ilişkili konular içerisinde ise şehir markalaşması, herşey dahil konseptlerinde gastronomi turizmi, gastronomi turizminin toplumsal etkileri gibi konular yer almaktadır.

Makale Türü

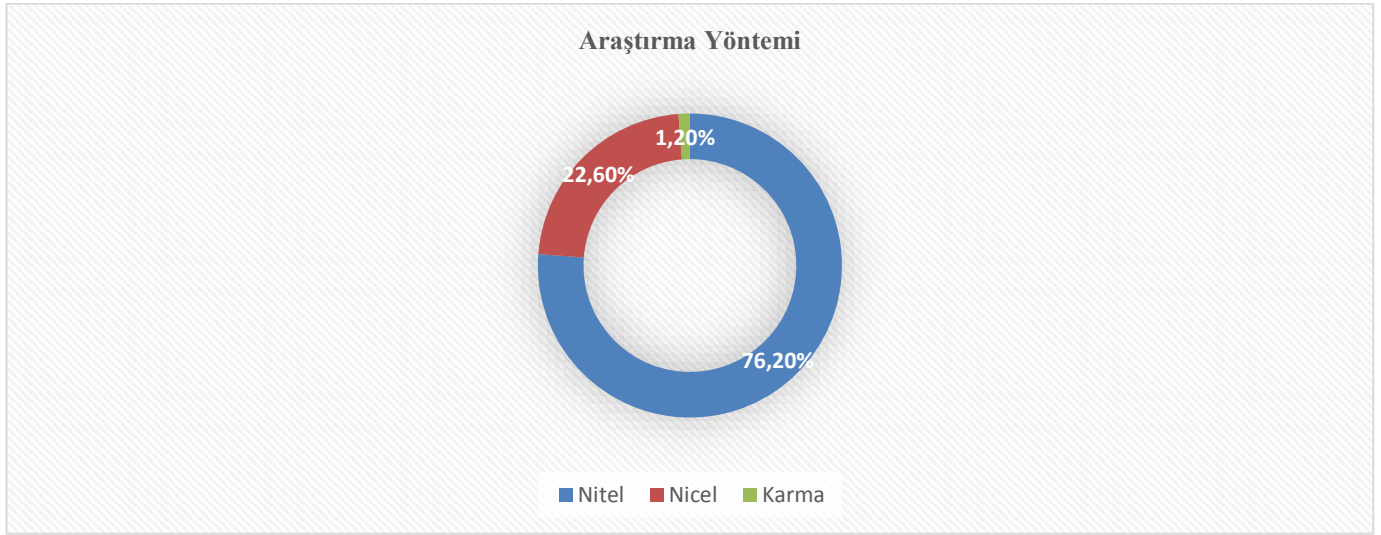
Grafik 2’de, çalışma kapsamında incelenen makalelerin türlerine göre dağılım oranları görülmektedir.

**Grafik 2.** Makale Türleri

Grafik 2’deki veriler incelendiğinde, yayınlanan makalelerin çoğunluğunun (%64,3) araştırma makalesi türünde yayınlandığı görülmektedir. Araştırma makalesi sayısı 54, kavramsal makale sayısı ise 30 olarak tespit edilmiştir.

Makalelerde Kullanılan Araştırma Yöntemi

Grafik 3’te, analiz edilen makalelerde kullanılan araştırma yöntemlerine ilişkin sayısal dağılım yer almaktadır.



Grafik 3. Makalelerde Kullanılan Araştırma Yöntemi

Makalelerde kullanılan araştırma yöntemi sayılarına ilişkin verilerin oransal dağılımları incelendiğinde (Grafik 3), nitel araştırma yöntemlerinin diğerlerine göre büyük bir çoğunluğa sahip olduğu (%76,2) dikkat çekmektedir. Nitel araştırma yöntemi ile yayınlanan makale sayısı 64 iken, nicel araştırma yöntemi ile 19 makalenin yayınlanmış olduğu tespit edilmiştir. Nitel ve nicel yöntemin birlikte kullanıldığı karma yöntem makale sayısı ise 1'dir.

Makalelerde Evren ve Örneklem Bilgileri

Tablo 6'da, analiz edilen makalelerde evren ve örneklem bilgilerinin bulunup bulunmamasına ilişkin veriler yer almaktadır.

Tablo 6. Makalelerde Evren ve Örneklem Bilgilerinin Bulunma Durumu

	Var		Yok	
	Makale Sayısı	Oran(%)	Makale Sayısı	Oran(%)
Evren Bilgisi	51	60,7	33	39,3
Örneklem Bilgisi	43	51,2	41	48,8

Tablo 6'daki verilere göre, gastronomi turizmiyle ilgili yayınlanan makalelerin yarıdan fazlasında (%60,7) evren bilgisi yer alırken, %39,3'ünde ise evren bilgisi bulunmamaktadır. Bununla birlikte, örneklem bilgisi bulunan (%51,2) ve bulunmayan (%48,8) makalelerin oranlarının birbirine oldukça yakın olduğu tabloda görülebilmektedir.

Makalelerde Kullanılan Veri Toplama Teknikleri

Makalelerde kullanılan veri toplama tekniklerinin dağılımına ilişkin veriler tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Makalelerde Kullanılan Veri Toplama Teknikleri

Veri Toplama Tekniği	Makale Sayısı	Oran (%)
Belgesel Tarama	36	42,9
Görüşme	21	25,0
Anket	17	20,2
Karma	6	7,1
İçerik Analizi	3	3,6
DeneySEL	1	1,2
Toplam	84	100

Tablo 7'deki veriler incelendiğinde, gastronomi turizmi konulu makalelerde en çok kullanılan veri toplama tekniğinin belgesel tarama (n=36) olduğu görülmektedir. Görüşme tekniği (n=21) ikinci sırada yer almaktayken, en çok kullanılan üçüncü sıradaki veri toplama tekniğinin ise anket (n=17) olduğu tespit edilmiştir.

Makalelerdeki Veri Kaynakları

Gastronomi turizmi konulu makalelerde kullanılan veri kaynaklarının dağılımı tablo 8'de görülmektedir.

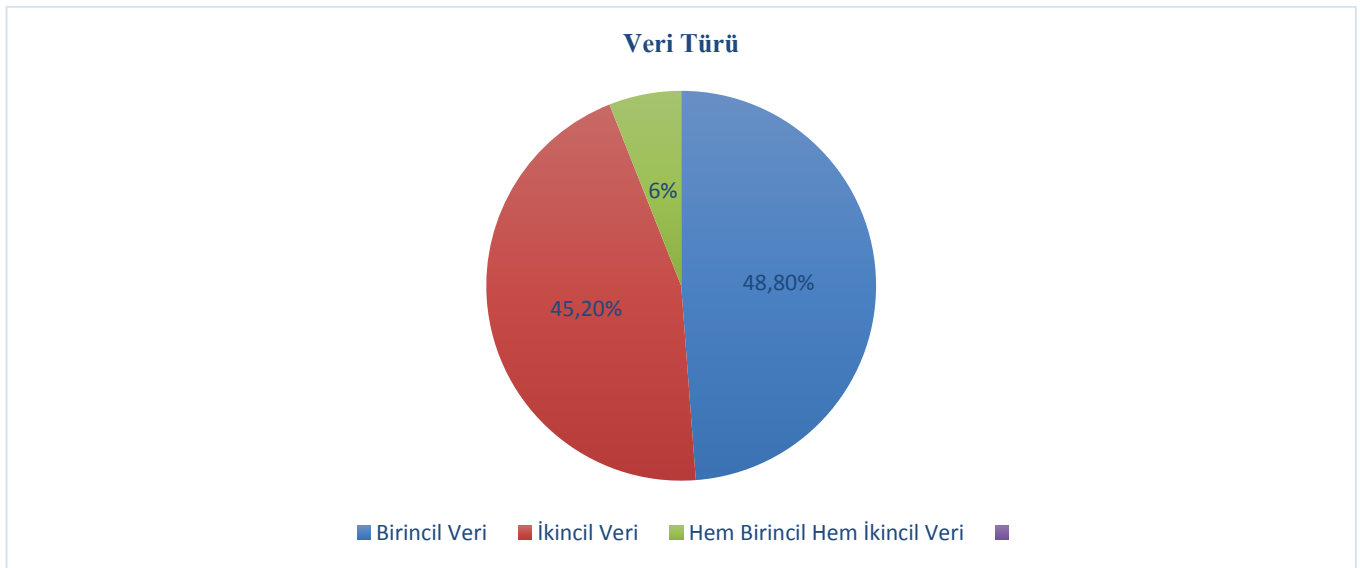
Tablo 8. Makalelerde Kullanılan Veri Kaynakları

Veri Kaynağı	Makale Sayısı	Oran (%)
İlgili Alanyazın	37	44,0
Yerli Turistler	11	13,1
Yerel Halk	9	10,7
Birden Fazla	7	8,3
Yabancı Turistler	6	7,1
Öğrenciler	5	6,0
İşletme Çalışanları	3	3,6
İnternet Siteleri	2	2,4
Sosyal Medya	1	1,2
İşletme Sahipleri	1	1,2
Üreticiler	1	1,2
Müşteriler	1	1,2
Toplam	84	100

Tablo 8'deki verilere göre, gastronomi turizmi konulu yayınlanan makalelerde en çok yararlanılan veri kaynakları ilgili alanyazın (%44) olmuştur. Bunu takiben ikinci sırada yerli turistler (%13,1) gelmekteyken, üçüncü sırada ise veri kaynağı olarak yerel halk (%10,7) gelmektedir.

Makalelerdeki Veri Türü

Grafik 4'te, makalelerde kullanılan veri türlerine ilişkin dağılım görülmektedir.



Grafik 4. Makalelerdeki Veri Türü

Grafik 4'teki veriler incelendiğinde, görüşme, anket, gözlem, vb. yöntemlerle elde edilen birincil verilere dayalı makalelerin oranı %48,8 (n=41) iken, diğer kaynaklardan elde edilen ikincil verilere dayalı makalelerin oranı ise

%45,2 (n=38)'dir. Hem birincil hem ikincil verilerin bir arada kullanıldığı makalelerin oranı ise %6 (n=5) olarak görülmektedir.

Makalelerde Araştırılan İller

Gastronomi turizmi konulu makalelerde araştırılan illerin dağılımı Resim 1'de verilmektedir.



Resim 1. Türkiye'de Gastronomi Turizmi Konulu Makalelerde Araştırılan iller

Resim 1'deki haritada bulunan veriler incelendiğinde, gastronomi turizmi konulu 5 makalede araştırılan ilin İstanbul olduğu, İzmir ilinin ise 4 makale ile ikinci sırada yer aldığı görülmektedir. Üçüncü sırada 3'er makale ile Balıkesir ve Çanakkale illeri gelmekteyken, bu illeri 2'şer makale ile araştırılan Adana, Manisa, Antalya, Erzincan, Gaziantep ve Şanlıurfa izlemektedir. Haritada kırmızı ile belirtilen diğer illerin ise gastronomi turizmi makalelerinde 1'er kez araştırıldığı görülmektedir. Bununla birlikte, yayınlanan 10 makalede araştırılan il ya da illerin belirtilmediği, 1 makalede ise yurtdışında bir şehir (Kırgızistan-Manas) hakkında araştırma gerçekleştirildiği tespit edilmiştir. 19 makalede ise herhangi bir ilin araştırılmadığı analiz sonucu elde edilen diğer bulgular arasındadır.

Makale Konularına Göre Makale Türleri

Tablo 9'da, gastronomi turizmiyle ilişkili makale konularına göre makale türlerinin dağılımı gösterilmektedir.

Tablo 9. Makale Konularına Göre Makale Türlerinin Dağılımı

Makale Konusu		Makale Türü		Toplam
		Kavramsal Makale	Araştırma Makalesi	
Gastronomi Turizm Potansiyeli		6	10	16
Yerel Mutfak, Yemek Kültürü ve Gastronomi Turizmi		5	9	14
Gastronomi Turizmi İle İlgili Genel Kavramlar		8	4	12
Yöresel Yemekler, Ürünler ve Gastronomi		4	8	12
Gastronomi Turizmi Deneyimi ve Müşteri Memnuniyeti		0	6	6
Diğer Gastronomi Turizmi İlişkili Konular		1	5	6
Gastronomi Turizm Destinasyonları		1	4	5
Sürdürülebilir Gastronomi Turizmi		3	2	5

Kültürel Miras ve Gastronomi Turizmi	2	1	3
Destinasyon Pazarlaması ve Gastronomi Turizmi	0	2	2
Turizm İşletmeciliği ve Gastronomi Turizmi	0	2	2
Kırsal Turizm ve Gastronomi Turizmi	0	1	1
Toplam	30	54	84

Tablo 9'daki veriler incelendiğinde, belirlenen 12 makale konusunun 9'unda (%75) araştırma makalesi türündeki yayınların daha fazla olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, gastronomi turizmiyle ilgili genel kavramlar, sürdürülebilir gastronomi turizmi ve kültürel miras ve gastronomi turizmi konularında yayınlanan makalelerin daha çok kavramsal makaleler olduğu saptanmıştır.

Sonuç ve Öneriler

Gastronomi turizmi, son yıllarda hem ulusal hem de uluslararası alanda önemi her geçen gün artan bir turizm türü olarak görülmektedir. Turizm ve diğer ilgili bilim alanlarındaki araştırmacılar tarafından gastronomi turizminin son yıllarda yoğun ilgi görmeye başladığı, bu konuda yapılan akademik çalışmaların yoğunlaştığı dikkat çekmektedir. Bu çalışmada, 2010-2020 yılları arasında Türkiye'deki ulusal alanyazında yayınlanmış gastronomi turizmi konulu makalelerin belirli kriterlere göre analizi amaçlanmaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda ULAKBİM veri tabanındaki makale arama özelliği kullanılarak gastronomi turizmi konulu 84 makaleye ulaşılmıştır. Gerçekleştirilen analizler sonucu, gastronomi turizmi konusunda makalelerin turizm dergilerinde yayınlanma oranının %30 seviyesinde kaldığı görülmektedir. Turizm dergileri içerisinde ise gastronomi turizmi konulu makalelerin büyük bir bölümünün tek bir dergide (Journal of Tourism and Gastronomy Studies) yayınlandığı dikkat çekmektedir. Turizm alanındaki dergilerde bu konudaki makalelere daha fazla yer verilmesi ve araştırmacıların makale yayını için teşvik edilmesinin gerekli olduğu ifade edilebilir.

Gastronomi turizmi konulu yayınlanan makalelerin 2015 yılından itibaren artmaya başlaması bu çalışmadan elde edilen diğer önemli sonuçlar arasında gösterilebilir. Bu sonuç, gastronomi turizminin son yıllarda gelişen bir pazar ve araştırma alanı olduğunu belirten alanyazındaki ilgili çalışmaları (Sormaz vd., 2016; Polat & Aktaş-Polat, 2020) destekler niteliktedir. Analiz sonuçları, Türkiye'de gastronomi turizmi konulu makalelerin tamamına yakınının (%96,4) Türkçe dilinde yayınlandığını göstermektedir. Makalelerin ulusal alanda olduğu kadar uluslararası alanda da daha fazla okuyucuya ulaşabilmesi ve bunlardan yararlanılabilmesi açısından gastronomi turizmi konusunda İngilizce dilinde yazılmış makalelere de ağırlık verilmelidir. Makalelerdeki yazar sayılarına ilişkin bulgulara bakıldığında, iki yazarlı makalelerin daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, gastronomi turizmi konulu makalelerde yazarların birbirilerinin bilgi ve deneyimlerinden daha çok yararlanabilecekleri ortak çalışmalara daha fazla yöneldikleri şeklinde yorumlanabilir. Yayınlanan makalelerin çoğunlukla (%40,5) 11-15 sayfa aralığında olması bu çalışmada elde edilen diğer bir bulgudur.

Yayınlanan makalelerde gastronomi turizmiyle ilgili konuların dağılımına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, illerin/bölgelerin gastronomi turizm potansiyelinin araştırıldığı konuların çoğunlukta (%19) olduğu görülmektedir. Bunu takiben ikinci sırada yerel mutfak, yemek kültürü ve gastronomi turizmi konularının makalelerde ele alındığı (%16,7), üçüncü sırada ise gastronomi turizmi ile ilgili genel kavramlar ve yöresel yemekler, ürünlerin gastronomi turizmi bağlamında ele alındığı makalelerin eşit oranda (%14,3) yer aldığı dikkat çekmektedir. Gastronomi turizmi ile ilgili makalelerde temel konuların yoğunlukta olmasının, bu turizm türünün son yıllarda popüler hale gelmesiyle ve Türkiye'de gastronomi alanında akademik olarak uzmanlaşmış araştırmacıların son yıllarda artmaya başlamasıyla ilgili olabileceğini belirtmek mümkündür. Bununla birlikte, gastronomi turizmi konusunun turizm işletmeciliği,

destinasyon pazarlaması ve kırsal turizmle ilişkisi gibi boyutlarla makalelerde daha fazla ele alınabileceği ifade edilebilir. Gastronomi turizmiyle ilgili yayınlanan makalelerin daha çok (%64,3) araştırma makalesi türünde olması ve makalelerde birincil verilerin daha yüksek oranda (%48,8) kullanılması, bu konudaki çalışmalarda yeni veriler elde etme üzerine daha fazla odaklanıldığı şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca, gastronomi turizmi konusunda yayınlanan makalelerde büyük oranda (%76,2) nitel araştırma yöntemlerinin tercih edildiği, veri toplama tekniği olarak belgesel tarama ve görüşmenin en çok tercih edilen teknikler olduğu dikkat çekmektedir. Araştırmalarda belirli bir konu hakkında derinlemesine bilgi elde etmede etkili bir yöntem olan görüşme tekniği ve fazla maliyet, zaman gerektirmeyen belgesel tarama tekniği araştırmacılara önemli avantajlar sunmaktadır. Bu bakımdan, gastronomi turizmi makalelerinde de bu tekniklerin nicel veri toplama tekniği olan ankete göre daha fazla tercih edildiği görülmektedir. Bununla birlikte, içerik analizi ve birden fazla tekniğin bir arada kullanıldığı karma veri toplama tekniklerinin bu alandaki araştırmacılar tarafından daha az tercih edildiği bu çalışmadan elde edilen sonuçlar arasındadır. Gastronomi turizmiyle ilgili internet sitesi, katalog, broşür, vb. materyallerin içeriklerinin incelenmesi ve elde edilen verilerin anket, görüşme gibi tekniklerle elde edilecek diğer verilerle desteklenmesi, bu alanda özgün ve nitelikli çalışmalar gerçekleştirilmede etkili olabilecek yöntemler olarak düşünülebilir.

Bu çalışma kapsamında incelenen makalelerin %39,3'ünde evren bilgisine, yarısına yakın bir oranda (%48,8) ise örneklem bilgisine yer verilmediği saptanmıştır. Araştırma sonuçlarının genelleneceği evrenin, evreni temsil edebilecek elemanların, örneklemin tanımlanması araştırmaların geçerliliği ve güvenilirliği açısından oldukça önemlidir (Özen & Gül, 2007: ss. 397-398). Bu bakımdan, gastronomi turizm konulu makalelerde de evren ve örneklemin araştırma yöntemi kısmında açık ve net bir şekilde belirtilmesi önemli bir gereklilik olarak görülebilir. Kullanılan veri kaynakları açısından elde edilen sonuçlar, gastronomi turizmi konulu makalelerde veri kaynağı olarak büyük oranda ilgili alanyazından elde edilen ikincil kaynak bilgilerinin kullanıldığını göstermektedir. Yerli turistler ve yerel halk ise analiz edilen makalelerde en çok kullanılan diğer veri kaynakları olarak dikkat çekmektedir. Uluslararası bakış açısıyla konuyu incelemek açısından düşük oranda (%7,1) kullanılan yabancı turistlerin veri kaynağı olarak daha fazla kullanılması önemli katkılar sunabilir. Bunun yanında, işletme sahipleri, üreticiler, sosyal medya gibi çok az kullanılan veri kaynaklarının kullanımının artırılması veri çeşitliliği sağlama açısından önemli olabilir.

Bu çalışma kapsamında analiz edilen 84 makalede araştırılan iller içerisinde İstanbul, İzmir, Çanakkale ve Balıkesir'in en fazla araştırılan iller olduğu görülmektedir. Dolayısıyla Marmara ve Ege, en çok makale yazılan coğrafi bölgeler olarak görülmektedir. Antalya, Adana, Şanlıurfa ve Gaziantep gibi Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu'daki iller makalelerde sıklıkla araştırılan diğer illerdir. Bu bölgelerdeki diğer iller ile birlikte incelenen makalelerde yer almayan illerin de gastronomi turizmi açısından çeşitli yönlerden araştırılması ilgili alanyazının gelişimine önemli katkılar sunacaktır. Ayrıca, gastronomi turizmi konularında yayınlanan kavramsal makale sayıları da ilgili alanyazına katkı sunacak şekilde artırılabilir, bu tür makale çalışmaları yürütülebilir.

Önemi her geçen gün artan gastronomi turizmi alanında yapılacak akademik çalışmalar ilgili alanyazına katkı sunacak, gelişimini hızlandıracaktır. Gastronomi turizmi alanında ulusal alanyazının yıllar itibarıyla gelişimi, yayınlanan makalelerin türü, yöntemi, yayınlanma sayıları gibi genel özelliklerinin ortaya konması akademik alanyazının gelişimi ve etkinliği açısından önemlidir. Bu çalışma sonuçlarına göre, 2015 yılından itibaren artan makale sayıları bu konuya akademik olarak gereken önemin verilmeye başlandığını göstermektedir. Bu çalışma

sonucunda tespit edilen eksiklikler dikkate alınarak gastronomi turizmi alanında ileride gerçekleştirilecek çalışmalara yön verilebilir. Gelecek yıllarda, bu alanda gerçekleştirilen akademik çalışmalar arttıkça benzer bibliyometrik araştırmaların tekrarlanması, mevcut durumun ortaya konması açısından önemli ve yol gösterici olacaktır. Ayrıca, atıf sayısı, yerli ve yabancı kaynak sayıları, üniversiteler gibi diğer parametreler eklenerek bu çalışma geliştirilebilir ve farklı çalışmalara uyarlanabilir. Farklı veri tabanları kullanılarak makale dışındaki bildiri, tez, kitap gibi çalışmalar taranabilir, ilgili alanyazına önemli katkılar sunulabilir.

KAYNAKÇA

- Boyras, M. & Sandıkçı, M. (2018). Gastronomi bildirilerinin değerlendirilmesi: Turizm kongreleri örneği 2013-2017. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 6(4), 873-889.
- Everett, S. & Aitchison, C. (2010). The role of food tourism in sustaining regional identity: A case study of Cornwall, South West England. *Journal of Sustainable Tourism*, 16(2), 150-167.
- Evren, S. & Kozak, M. (2014). Bibliometric analysis of tourism and hospitality related articles published in Turkey. *Anatolia*, 25(1), 61-80.
- Feller, I. (2005). Understanding and assessing: Bibliometrics as a method of measuring interdisciplinarity. *Measurement*, 3(1), 20-23.
- Güney, N. (2011). Akademik yayın dünyasına pratik bir bakış: James Hartley, academic writing and publishing: A practical handbook, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 31, 283-285.
- Güzeller, C. O. & Çeliker, N. (2017). Geçmişten günümüze gastronomi bilimi: Bibliyometrik bir analiz. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 5(2), 88-102.
- Henderson, J. C. (2004). Food as a tourism resource: A view from Singapore. *Tourism Recreation Research*, 29(3), 69-74.
- Horng, J.-S. & Tsai, C.-T. S. (2012). Exploring marketing strategies for culinary tourism in Hong Kong and Singapore. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 17(3), 277-300.
- Jiang, Y., Ritchie, B. W. & Benckendorff, P. (2019). Bibliometric visualisation: An application in tourism crisis and disaster management research. *Current Issues in Tourism*, 22(16), 1925-1957.
- Kivela, J. & Crofts, J. C. (2005). Gastronomy tourism a meaningful travel market segment. *Journal of Culinary Science & Technology*, 4(2-3), 39-55.
- Kumar, A. & Mohindra, R. (2015). Bibliometric analysis on knowledge management research. *International Journal of Information Dissemination and Technology*, 5(2), 106-113.
- Okumus, B., Koseoglu, M. A. & Ma, F. (2018). Food and gastronomy research in tourism and hospitality: A bibliometric analysis. *International Journal Of Hospitality Management*, 73, 64-74.
- Oxford Learner's Dictionary (2020). Bibliography, <https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/bibliography?q=bibliography> (Erişim Tarihi: 05.04.2020).

- Özen, Y. & Gül, A. (2007). Sosyal ve eğitim bilimleri araştırmalarında evren-örneklem sorunu. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 394-422.
- Polat, S. & Aktaş-Polat, S. (2020). Transformation of local culinary through gastronomy tourism. *Sosyoekonomi*, 28(43), 243-256.
- Sims, R. (2009). Food, place and authenticity: Local food and the sustainable tourism experience. *Journal of Sustainable Tourism*, 17(3), 321-336.
- Sormaz, U., Akmeşe, H., Gunes, E. & Aras, S. (2016). Gastronomy in tourism. *Procedia Economics and Finance*, 39, 725-730.
- Thomson Reuters (2018). Whitepaper using bibliometrics: A guide to evaluating research performance with citation data, http://ips.clarivate.com/m/pdfs/325133_thomson.pdf (Erişim Tarihi: 04.04.2020).
- Vishwakarma, P. & Mukherjee, S. (2019). Forty-three years journey of tourism recreation research: a bibliometric analysis. *Tourism Recreation Research*, 44(4), 403-418.
- Yeksan, Ö. & Akbaba, A. (2019). Sürdürülebilir turizm makalelerinin bibliyometrik analizi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 220-231.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (11. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmaz, G. (2017). Ulusal turizm kongrelerinde gastronomi ve mutfak sanatları alanı ile ilgili yayınlanan bildiriler üzerine bir araştırma. *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 6(1), 24-39.
- Yılmaz, İ. (2019). Bibliometric analysis of bibliometric studies on tourism published in Turkey. *Rev. Anals Bras. de Est. Tur.*, 9, 1-9.

Bibliometric Analysis of Articles on Gastronomic Tourism in Turkey

Fatih ERCAN

Zonguldak Bulent Ecevit University, Karadeniz Ereğli Tourism Faculty, Zonguldak/Turkey

Extensive Summary

Due to the fact that tourism is an interdisciplinary branch of science, various studies can be carried out by different researchers in this field. Different approaches are developed by researchers in tourism from an administrative or marketing perspective, and empirical or theoretical studies can be carried out. By conducting bibliometric researches, features such as the density of the studies in the field of tourism, or which methods and techniques are used in the studies can be analyzed (Yılmaz, 2019: p. 1). These analyzes can be a guide for the researchers about what the current situation is in the studies in the field of tourism and in what direction the future studies can be developed.

Gastronomy tourism refers to a new type of tourism that covers activities related to food, where trying different tastes is the most important or the only motivation factor. Unique kitchens of destinations are important factors that make destinations popular and attractive for visitors (Hornig & Tsai, 2012: p. 281; Henderson, 2004: p. 69). Today, many people travel around the world to see, recognize and try different food cultures and create an important tourism potential. For this reason, gastronomy tourism is considered as an important motivation tool for national and international travels of people in recent years. Turkey is also among the prominent international gastronomic tourism destinations in recent years.

It is observed that the increasing importance of gastronomy tourism has also led to an increase in academic studies in this field in recent years. The effects of gastronomy on the tourism industry and the relationships between gastronomy and local cuisines, tourism marketing and sustainability are examined in the national and international arena (Sims, 2008; Everett & Aitchison, 2010). The main purpose of this research is to analyze the articles on gastronomy tourism published between 2010-2020 and to reveal their general characteristics according to certain criteria. In line with this main purpose, it is aimed to obtain general information about the subjects such as the dates of gastronomic tourism articles, the topics discussed in this context, data collection methods. This study is important in terms of being a guide for future researches in this field. In addition, the limited number of similar bibliometric studies carried out for gastronomic tourism increases the importance of this study in terms of contributing to the related literature.

Research data was obtained from journals published between 2010-2020, which were scanned using the Turkish Academic Network and Information Center (ULAKBİM) article search system. As an article search criterion, researches including “gastronomy tourism” in the article title or keywords were scanned. As a result, 84 articles were found in accordance with the search criteria. Article scanning process was carried out between 29.03.2020-01.04.2020.

In this study, criterias such as the language of the articles, numerical development over the years, author and page numbers, article subject and article type, research method, population and sample information, data collection techniques, data source and data type, provinces where research is conducted on gastronomy tourism used for bibliometric analysis of articles. Content analysis was conducted to examine 84 articles determined within the scope of this research. Percentages and frequencies of the data transferred to IBM SPSS Statistics 21 program were

calculated, comparisons were made with the help of cross tables and quantitative data were obtained. In addition, with the application of Paintmaps, data was visualized by mapping on the basis of provinces. The main findings obtained as a result of the analyzes are:

- Most articles (n = 29) on gastronomy tourism published in Journal of Tourism and Gastronomy Studies journal.
- It is seen that 12 (%30) of 40 journals in which articles on gastronomy tourism are published in tourism journals.
 - It is observed that there has been an increase in the number of articles on gastronomy tourism as of 2015.
 - The majority of the published articles (96.4%) are in Turkish language.
 - More than half of the published articles (54.8%) consist of studies with two authors.
 - According to the page numbers of the articles, the articles in the 11-15 page (40.5%) number range are more than the others.
 - In the articles, it has been determined that the most researched subject by the authors within the scope of gastronomy tourism is the tourism potential of the destinations (19.0%).
 - The majority of published articles (64.3%) are of the research articles.
 - It is noteworthy that the qualitative research method is used more (76.2%) in the articles than the quantitative and mixed methods.
 - In 39.3% of published articles about gastronomy tourism, there is no population information. However, the proportion of articles with sample information (51.2%) and without (48.8%) are very close to each other.
 - The most used data collection techniques in articles on gastronomy tourism are document analysis (42.9%) and interview (25.0%) techniques.
 - The most frequently used data source in articles on gastronomy tourism is related literature (44%).
 - While the rate of articles based on primary data is 48.8%, the rate of articles based on secondary data is 45.2%.
 - Istanbul was researched in 5 articles published on gastronomy tourism. Izmir 4, Balikesir and Canakkale provinces were examined in 3 articles.
 - 75% of general article issues are included in publications of research article type.

In order for the articles to reach more readers internationally, the number of articles written in English on gastronomy tourism should be increased. The results of this study show that the number of articles with two authors is higher. It can be thought that the number of articles with two authors is higher due to the sharing of knowledge and experience. The fact that the published articles are mostly (40.5%) in the range of 11-15 pages is another finding obtained in this study. Also, in articles, the fundamental issues such as gastronomy tourism potential, local products related to gastronomy tourism are more. The reason for this may be that gastronomy tourism is a developing field of research.

It is noteworthy that qualitative research methods are used more (76.2%) in articles published on gastronomy tourism. The examination of the contents of the materials related to gastronomy tourism can be considered as methods that can be effective in carrying out original studies in this field. As a result of the research, domestic tourists and local people stand out as the other most used data sources after the related literature in the analyzed articles. The two regions where the most articles are written are the Marmara and Aegean. Istanbul, Izmir, Çanakkale and Balikesir are the most researched provinces in published articles. Provinces such as Antalya, Adana, Şanlıurfa and Gaziantep

are other provinces frequently researched in articles. Researching other provinces that are not included in the articles will provide important contributions to the development of the related literature. In the coming years, as academic studies conducted in this field increase, repeating similar bibliometric studies will be important and guiding in terms of revealing the current situation.